

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การสังเคราะห์งานวิจัยการเรียนการสอนและ
การใช้ภาษาต่างประเทศของภาคใต้

**Research Synthesis on Foreign Language Education
and Use in Southern Thailand**

โดย ศศ. ดร. ปวีณา กาสนาวงศ์

มีนาคม 2548

บทสรุปย่อสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary)

รายงานวิจัยฉบับนี้เป็นการสังเคราะห์งานวิจัยใน โครงการวิจัยการเรียนการสอนและการใช้ภาษาต่างประเทศของภาคใต้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจ ความต้องการ และปัญหาในการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานประกอบการธุรกิจต่างๆในภาคใต้ โครงการวิจัยนี้ประกอบด้วยกลุ่มทำงานในโครงการย่อย 6 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ศึกษาสภาพความพึงพอใจ ความต้องการและปัญหาการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานประกอบการในเขตจังหวัดภาคใต้ และกลุ่มที่ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันการอาชีวศึกษา และสถาบันอุดมศึกษา

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่จากสถานประกอบการในภาคใต้ (ผู้ว่าจ้าง/หัวหน้างาน และพนักงาน) และจากสถานศึกษาในภาคใต้ (ผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียนภาษาต่างประเทศ) รวมทั้งสิ้นจำนวน 875 คน โครงการวิจัยย่อยแต่ละกลุ่มส่วนใหญ่ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง หรือ ตุ่มอย่างง่ายในชั้นคอนต่างๆ เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ครอบคลุมทุกภาษา ทุกประเภทสถานศึกษา และประเภทธุรกิจที่เป็นลักษณะเด่นของภาคใต้ให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้บรรลุวัตถุประสงค์^{ประสงค์}ของโครงการวิจัยดังกล่าวข้างต้น

สรุปการสังเคราะห์ผลวิจัย

กลุ่มตัวอย่างผู้บริหาร

ภาษาต่างประเทศที่มีการเรียนการสอนในกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาในภาคใต้มีทั้งหมด 11 ภาษา คือภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาอิตาเลียน ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษามลายู ภาษาอาหรับ และภาษาเขมร ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศภาษาเดียวที่มีการเปิดสอนในทุกระดับการศึกษา และทุกสถานศึกษา ภาษามลายูและภาษาอาหรับก็มีการเปิดสอนในทุกระดับการศึกษาเช่นกัน แต่จำกัดอยู่ใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โรงเรียนคาทอลิก (สำหรับประถมศึกษา) และสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารส่วนใหญ่จัดลำดับความสำคัญของภาษาต่างประเทศ 3 ลำดับแรกคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น

สถานศึกษาทุกแห่งมีผู้สอนภาษาต่างประเทศเป็นชาวไทยเป็นส่วนใหญ่ และมีจำนวนผู้สอนชาวต่างชาติทั้งที่เป็นเจ้าของภาษาและ ไม่ใช่เจ้าของภาษาเพียงเล็กน้อย บางภาษาสอนโดยผู้สอนชาวไทยทั้งหมด และไม่มีผู้สอนที่เป็นชาวต่างชาติเลย ในระดับอุดมศึกษามีผู้สอนที่เป็นเจ้าของภาษาทุกภาษา แต่มีสัดส่วนที่แตกต่างกันไปในแต่ละภาษา ปัญหาสำคัญในการจัดการเรียนการสอนที่สะท้อนจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสามารถสรุปได้คือ ปัญหาผู้เรียนขาดการฝึกฝน การขาดแหล่งการเรียนรู้ จำนวนนักเรียนค่อห้องมากเกินไป ผู้เรียน ไม่กล้าแสดงออก และการะงานของผู้เรียน

กลุ่มตัวอย่างผู้สอน

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวไทย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีภายในประเทศ ผู้สอนในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท และมีโอกาสศึกษาหรืออบรมความรู้ในประเทศที่เป็นเจ้าของภาษาที่สอน กลุ่มตัวอย่างผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา และ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ยังมีผู้สอนที่มีวุฒิไม่ตรงสาขาวิชาที่สอนอยู่ในจำนวนค่อนข้างมาก

ทักษะที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ถนัดในการสอนคือ ทักษะการอ่าน ไวยากรณ์ และศัพท์ โดยอาจสลับลำดับกันในแต่ละภาษาและระดับการศึกษา โดยภาพรวมแล้ว ทักษะที่มีผู้สอนถนัดในการสอนน้อยที่สุดคือทักษะการฟัง และการออกเสียง ส่วนทักษะที่กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่ในระดับตั้งแต่ประถมศึกษาจนถึงอาชีวศึกษาคือการพัฒนา นั่นคือทักษะการฟังและการพูด และกลุ่มตัวอย่างเหล่านี้มีความเห็นว่าทักษะทั้งสองนี้มีความสำคัญต่อผู้เรียน สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้สอนระดับอุดมศึกษานั้น ส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาทักษะการแปลและการเขียน และมีความเห็นว่าทักษะที่ควรเน้นในการสอนคือการอ่าน นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้การเรียนเพิ่มเติมหรือการใช้คอมพิวเตอร์ในการเสริมการใช้ภาษาต่างประเทศของตนเอง

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยในการสอนมากกว่าภาษาต่างประเทศ ส่วนในระดับอุดมศึกษานั้น ผู้สอนส่วนใหญ่มีการใช้ภาษาต่างประเทศที่สอนปนกับภาษาไทยในการสอนภาษาต่างประเทศ การเลือกภาษาที่สอนนั้นขึ้นอยู่กับสถานะของรายวิชาที่สอนด้วย เช่น ในรายวิชาเอก-โทในระดับอุดมศึกษา ผู้สอนมักใช้ภาษาต่างประเทศที่สอนในการสอนมากกว่าในรายวิชาพื้นฐาน หรือวิชาเลือก รูปแบบการสอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่ใช้การปฏิบัติ มีผู้ใช้วิธีการสอนแบบโครงงาน การให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง หรือทัศนศึกษาน้อยมาก อุปกรณ์การสอนที่ผู้สอนส่วนใหญ่ใช้คือภาพประกอบ และวัสดุจริง มีผู้ใช้วีดิทัศน์ และคอมพิวเตอร์ในการสอนน้อยมาก โดยภาพรวมผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีความเห็นว่าผู้เรียนภาษาต่างประเทศไม่ค่อยมีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนในชุมชน และในแหล่งท่องเที่ยว

กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่มีภาระงานสอนและงานที่นอกเหนือจากการสอนที่สูงมาก และมีจำนวนผู้เรียนต่อชั้นเรียนในรายวิชาภาษาต่างประเทศที่มาก ปัญหาของผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา และสถาบันการอาชีวศึกษาส่วนใหญ่คือ ภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอน ส่วนกลุ่มตัวอย่างผู้สอนอื่นๆ ส่วนใหญ่มีปัญหาการขาดโอกาสพัฒนาตนเอง และปัญหาขวัญและกำลังใจ ส่วนปัญหาในการสอนที่สำคัญใน 3 ลำดับแรก คือ ปัญหาตัวผู้เรียนที่ขาดความกระตือรือร้น และการเอาใจใส่ต่อการเรียน ปัญหาจำนวนผู้เรียนต่อห้องมากเกินไป และปัญหาภาระงานสอนมากเกินไป

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียน

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน แต่ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีผู้เรียนที่ใช้ภาษามลายูถิ่นในชีวิตประจำวันร้อยละ 39 กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาอังกฤษทุกระดับการศึกษาส่วนใหญ่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา ส่วนผู้เรียนภาษามลยูและภาษาอาหรับในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามนั้น ส่วนใหญ่เริ่มเรียนทั้งสองภาษาในโรงเรียนคาทอลิก ส่วนผู้เรียนภาษาอื่นๆในระดับมัธยมศึกษาชั้น ส่วนใหญ่เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้นเอง ภาษาที่กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่เริ่มเรียนในระดับอุดมศึกษาคือ ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาอิตาลี ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี และภาษาเขมร

ผู้เรียนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เรียนภาษาต่างประเทศกับผู้สอนชาวไทย ยกเว้นผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในสถาบันการอาชีวศึกษาที่มีผู้สอนเป็นชาวญี่ปุ่น และไม่มีผู้สอนที่เป็นชาวไทย นอกจากนี้มีกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศเพียงบางส่วนที่เรียนกับผู้สอนชาวไทยและเจ้าของภาษาปนกัน ยกเว้นผู้เรียนภาษาเยอรมันในระดับมัธยมศึกษา และภาษาจีนในระดับอาชีวศึกษาที่ไม่มีโอกาสได้เรียนกับผู้สอนชาวต่างชาติเลย

ในภาพรวมกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่มีความพอใจในภาษาที่ตนเรียน ยกเว้นภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีผู้พอใจเพียงร้อยละ 36.1 นอกจากนี้ส่วนใหญ่เห็นความจำเป็นของภาษาที่เรียน และมีจำนวนผู้ฉันทักขการอ่านมากที่สุด ฉันทักขการพูดและทักษะการฟังน้อยที่สุด และต้องการปรับปรุงทุกทักษะในระดับมากถึงมากที่สุด โดยเฉพาะทักษะการพูด และการฟังที่มีจำนวนผู้เรียนต้องการพัฒนามากที่สุด และทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีจำนวนผู้ต้องการพัฒนาน้อยที่สุด

กิจกรรมที่ผู้เรียนส่วนใหญ่มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศในระดับมากถึงมากที่สุดคือ กิจกรรมการเรียน การสอบ และการฟังเพลง และมีความเห็นว่าการทำงานแบบฝึกหัดในชั้นเรียน และการอ่านตำราในห้องเรียนเป็นกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ กลุ่มตัวอย่างในระดับอุดมศึกษามีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศกับการสนทนากับชาวต่างประเทศ ยกเว้นผู้เรียนภาษาอังกฤษที่มีโอกาสประมาณ 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนเท่านั้น ดังนั้นจึงเห็นว่าการทำงาน การใช้คอมพิวเตอร์ และการฟังเพลงให้โอกาสการใช้ภาษาต่างประเทศมากกว่า

กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่มีผู้สอนชาวไทยเป็นแหล่งค้นแบบการใช้ภาษาต่างประเทศ ยกเว้นกลุ่มที่มีผู้สอนเป็นเจ้าของภาษา ในภาพรวมผู้เรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่าตนเองไม่มีโอกาสใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนทั้งในชุมชน และแหล่งท่องเที่ยว แต่มีเป้าหมายในการใช้ภาษาต่างประเทศที่คนเรียนในการทำงาน อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับอุดมศึกษาที่มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนในการทำงานเกินครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง คือผู้เรียนภาษาเยอรมัน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ปัญหาการเรียนของกลุ่มตัวอย่างผู้เรียนส่วนใหญ่คือ วิธีการสอนของผู้สอน บรรยากาศของสถานที่เรียน สื่อการสอนที่มีน้อย ไม่ทันสมัย และไม่น่าสนใจ และเวลาเรียนน้อย

กลุ่มตัวอย่างผู้ว่าจ้างในสถานประกอบการ

ภาษาต่างประเทศที่กลุ่มตัวอย่างในสถานประกอบการ ใช้มากที่สุดและต้องการมากที่สุดคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษามลายู อย่างไรก็ตามปริมาณการใช้ภาษาจีนและภาษามลายูมีน้อยกว่า ปริมาณการใช้ภาษาอังกฤษมาก ลักษณะงานที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศมาก คือ การบริการ การประชาสัมพันธ์ และการตลาด/การขาย

ทักษะทางภาษาต่างประเทศของพนักงานในกลุ่มตัวอย่างผู้ว่าจ้างพอใจเรียงลำดับดังนี้ คือ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การแปลและล่าม อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีความพึงพอใจแล้ว พบว่าจำนวนผู้ที่มีความพอใจไม่สูงมากนัก และกลุ่มตัวอย่างนายจ้างที่พอใจทักษะการฟังและการพูดของพนักงานที่ไม่มีวุฒิด้านภาษาต่างประเทศโดยตรง มีจำนวนมากกว่านายจ้างที่พอใจทักษะทั้งสองของพนักงานที่มีวุฒิทางภาษาต่างประเทศโดยตรง ส่วนทักษะที่เหลือคือทักษะการอ่าน การเขียน การแปล และล่ามนั้น นายจ้างที่พอใจผู้มีวุฒิด้านภาษาต่างประเทศมีจำนวนมากกว่านายจ้างที่พอใจพนักงานที่ไม่มีวุฒิด้านภาษาต่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างผู้ว่าจ้างมีความต้องการผู้รู้ภาษาต่างประเทศเพิ่มในภาษาที่เดิมไม่มีบุคลากรหรือน้อยมาก เช่น ภาษาเกาหลี ภาษารัสเซีย อย่างไรก็ตามความต้องการผู้รู้ภาษาต่างประเทศเพิ่มนั้น ในบางหน่วยงานมิได้หมายถึงการเพิ่มจำนวนบุคลากร แต่ต้องการให้บุคลากรเดิมที่มีอยู่มีความสามารถทางภาษาต่างประเทศอื่นๆมากขึ้น นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างผู้ว่าจ้างต้องการให้พนักงานมีความรู้ศัพท์ภาษาต่างประเทศในด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยีมากที่สุด รองลงมาคือการท่องเที่ยว/โรงแรม การเงิน ธุรกิจ บัญชี และกฎหมาย ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างพนักงานในสถานประกอบการ

กลุ่มตัวอย่างพนักงานส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา และได้รับเงินเดือนตามวุฒิการศึกษา ลักษณะงานที่มีการใช้ภาษาต่างประเทศมากคือ การบริการ การประชาสัมพันธ์ และการตลาด/การขาย

กลุ่มตัวอย่างผู้ใช้ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่พอใจทักษะการฟังและการพูดของตนเอง สำหรับภาษาจีนและภาษามลายูนั้นผู้ที่พอใจทักษะทางภาษามีจำนวนน้อยแทบทุกทักษะ กลุ่มตัวอย่างพนักงานส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาความสามารถทางภาษาอังกฤษในทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ตามลำดับ ส่วนภาษาอื่น ๆ นั้น จำนวนผู้ไม่ต้องการพัฒนามีมากกว่าจำนวนผู้ที่ต้องการพัฒนา นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างพนักงานกลุ่มนี้ ต้องการพัฒนาความรู้คำศัพท์เฉพาะด้านการท่องเที่ยว/โรงแรมมากที่สุด ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มนี้ในการเพิ่มพูนทักษะทางภาษาต่างประเทศคือ ปัญหาการไม่มีเวลา การขาดทุนทรัพย์ การขาดการสนับสนุนจากหน่วยงาน การขาดความมั่นใจ ตามลำดับ

บทคัดย่อ

รายงานฉบับนี้เป็นการสังเคราะห์ผลการวิจัยข้อมูลพื้นฐานในโครงการวิจัยการเรียนการสอนและการใช้ภาษา ต่างประเทศของภาคใต้ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในภาคใต้ และเพื่อศึกษาความพึงพอใจ ความต้องการ และปัญหาในการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานประกอบการธุรกิจต่างๆ ในภาคใต้ โครงการวิจัยนี้ประกอบด้วยกลุ่มทำงานในโครงการย่อย 6 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ศึกษาสภาพความพึงพอใจ ความต้องการและปัญหาการใช้ภาษาต่างประเทศในสถานประกอบการ ในเขตจังหวัดภาคใต้ และกลุ่มที่ศึกษาข้อมูลพื้นฐานการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สถาบันการอาชีวศึกษา และสถาบันอุดมศึกษา

ข้อมูลที่ใช้เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มจากสถานประกอบการในภาคใต้ (ผู้ว่าจ้าง/หัวหน้างาน และพนักงาน) และจากสถานศึกษาในภาคใต้ (ผู้บริหาร ผู้สอนและผู้เรียนภาษาต่างประเทศ) รวมทั้งสิ้นจำนวน 875 คน โครงการวิจัยย่อยแต่ละกลุ่มใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง หรือ สุ่มอย่างง่ายในชั้นตอนต่างๆ เพื่อให้ได้ตัวแทนที่ครอบคลุมทุกภาษา ทุกประเภทสถานศึกษา และประเภทธุรกิจที่เป็นลักษณะเด่นของภาคใต้ให้มากที่สุด เพื่อที่จะได้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยดังกล่าวข้างต้น

ผลการสังเคราะห์งานวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาในภาคใต้มีการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ 11 ภาษา คือภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาสเปน ภาษาอิตาลี ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษามลายู ภาษาอาหรับ และภาษาเขมร ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศภาษาเดียวที่มีการเปิดสอนในทุกระดับการศึกษา และทุกสถานศึกษา ภาษามลายูและภาษาอาหรับก็มีการเปิดสอนในทุกระดับการศึกษาเช่นกัน แต่จำกัดอยู่ใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โรงเรียน คาลิดา (สำหรับประถมศึกษา) และสถาบันอุดมศึกษาบางแห่ง

ผู้สอนภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นชาวไทย ในสถานศึกษาบางแห่งผู้สอนไม่ได้มีคุณวุฒิตรงกับสาขาวิชาที่สอน กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่ มักใช้ภาษาไทยในการสอนมากกว่าใช้ภาษาต่างประเทศ มีผู้เน้นการสอนทักษะการอ่านจำนวนมากที่สุด ฝึกทักษะการสอนการฟังน้อยที่สุด โดยภาพรวมแล้ว กลุ่มตัวอย่างผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการพัฒนาทักษะการฟังและการพูด ปัญหาที่พบมากที่สุดของผู้สอนคือการขาดโอกาสพัฒนาความรู้ในสาขาวิชาที่สอนและภาระงานที่มากเกินไป ส่วนปัญหาในการสอนที่พบมากคือ ปัญหาผู้เรียนขาดพื้นฐานภาษาต่างประเทศที่ดี ไม่กระตือรือร้น ขาดความมั่นใจ และไม่กล้าแสดงออก และปัญหาจำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องเรียนมีมากเกินไป

ผู้เรียนมักไม่มีโอกาสได้ใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวันนอกห้องเรียน และไม่ได้มีกิจกรรมนอกห้องเรียนที่เสริมทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศมากนัก ส่วนในห้องเรียนผู้เรียนก็ไม่ค่อยมีโอกาสได้ฝึกทักษะด้านต่างๆ เพราะจำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป และเวลาเรียนมีน้อยเกินไป

ไป พฤติกรรมการเรียนส่วนใหญ่คือการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ และการทำแบบฝึกหัด และไม่มีการศึกษาด้วยตนเองจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ทักษะที่ถนัดที่สุด คือการอ่าน และทักษะที่ถนัดน้อยที่สุด และต้องการพัฒนามากที่สุด คือการพูดและการฟัง ผู้เรียนส่วนใหญ่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาต่างประเทศ แต่มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับน้อยกว่าภาษาอื่นๆ ปัญหาส่วนใหญ่ของผู้เรียนคือ วิธีการสอนของผู้สอน บรรยากาศในห้องเรียนร้อนอบอ้าว และเสียงดัง ไม่เหมาะต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้สื่อการเรียนรู้นี้มีน้อย ไม่น่าสนใจ และไม่ทันสมัย และการไม่มีโอกาสฝึกทักษะอย่างต่อเนื่องและเพียงพอ กลุ่มตัวอย่างผู้เรียนระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังระบุว่าตนเองยังไม่มีความพร้อมในการใช้ภาษาต่างประเทศในการทำงานหรือศึกษาต่อ

ภาษาต่างประเทศที่มีการใช้มากที่สุด และต้องการมากที่สุดในกลุ่มตัวอย่างสถานประกอบการในเขตจังหวัดภาคใต้คือภาษาอังกฤษ รองลงมาคือ ภาษาจีน และภาษามลายู อย่างไรก็ตามความต้องการบุคลากรที่มีความรู้ภาษาต่างประเทศไม่ได้หมายความว่าความต้องการเพิ่มจำนวนบุคลากร แต่ หมายถึงความต้องการให้บุคลากรที่มีอยู่แล้วมีความรู้ภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้น ทักษะที่ใช้และที่ต้องการพัฒนามากที่สุดคือ การพูดและการฟัง กลุ่มตัวอย่างนายจ้าง/หัวหน้างานส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในความสามารถของบุคลากรในระดับน้อย ข้อค้นพบที่น่าสนใจก็คือกลุ่มตัวอย่างนายจ้าง/หัวหน้างานที่พอใจความสามารถด้านการพูดและการฟังของบุคลากรผู้ที่มีวุฒิสาขาวิชาภาษาต่างประเทศโดยตรงมีจำนวนน้อยกว่ากลุ่มที่พอใจความสามารถของผู้ที่ไม่มีวุฒิภาษาต่างประเทศโดยตรง

กลุ่มตัวอย่างกลุ่มต่างๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศไว้หลายประการ อาทิเช่น การจัดตั้งศูนย์ภาษาต่างประเทศในท้องถิ่นเพื่อให้บริการชุมชนด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ การจัดทำคู่มือการใช้ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษามลายูแจกแก่สถานประกอบการ การจัดรายวิชาภาษาต่างประเทศให้บูรณาการกับรายวิชาอื่นๆ และสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น การจัดสรรงบประมาณในการจ้างครูต่างชาติที่เป็นเจ้าของภาษา และครูชาวไทยให้เพียงพอ การพัฒนาคุณภาพของผู้สอน การจัดแหล่งการเรียนรู้และกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศให้แก่ผู้เรียน การลดขนาดชั้นเรียนให้เล็กลงเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติอย่างทั่วถึง เป็นต้น

Abstract

This research report synthesizes the research data on foreign language education and use in southern Thailand. The project was conducted by six different research groups working toward the same underlying objectives, namely: to explore the current state of foreign language education and use at all academic levels and to examine satisfaction, needs, and problems related to foreign-language use in the business sector in southern Thailand.

The sample under the project included those from the business sector (owners/staff head and staff workers) and from the academic arena (teachers and learners of foreign languages and administrators). The total number of the sample was 875. Purposive sampling and simple random sampling methods were used in different stages of sampling in attempt to capture sample subjects for as many different foreign-languages and as many types of institution and business as possible.

The research data showed that eleven foreign-languages have been taught in southern Thailand: English, French, German, Spanish, Italian, Japanese, Korean, Mandarin, Malay, Arabic, and Khmer. English was the only language taught at all levels of education and in all academic institutions. Malay and Arabic were taught at all levels yet restricted to Islamic private schools. Tadika (for primary education), and certain institutions at the tertiary level.

Most foreign-language teachers were Thai, some of which were not trained in the language they were assigned in teaching. A great number of them used Thai as a medium of instruction and were most proficient at reading and least proficient at listening. Listening and speaking were most in need of improvement. The problems found most among the teachers in the sample were the lack of opportunity to develop their own expertise and excessive workload. The problems relating to teaching were, on the one hand, learners' poor foreign- language background, their lack of learning enthusiasm, confidence, and courage to perform language tasks, and on the other hand, huge class size.

Learners were rarely exposed to any language uses in their daily life outside classroom. Neither did they fully practice their language skills in class due to the excessive number of students in each class and the limited number of classroom sessions. They were also rarely offered outside classroom activities for promoting their language proficiency. Learning behaviors mostly focused on regular class attendance, practicing language exercises. Not many of them reported the use of other learning resources for their self-study. Students showed the highest level of capacity in their reading skills and the lowest level in their speaking and listening skills, indicating a need for much

improvement in the latter two skills. Most of the learners had a positive attitude toward foreign-language learning but their attitudes toward English was found to be less positive than that toward any other of the languages. The problems encountered by most learners were teachers' teaching approach, the lack of continuation in the language, the lack of sufficient time for practice, and the unpleasantly warm and stuffy classrooms with the noisy atmosphere. In addition, learning resources were too scarce, dull and outdated to facilitate their language learning. Furthermore, most of the sample taken from the tertiary-education level reported they did not feel well-equipped for further education and future careers.

The data from the business sector sample revealed that the foreign language used and needed most was English followed by Mandarin, and Malay respectively. However, the demand for the personnel competency in the specified foreign languages did not necessarily mean an increase in the number of positions to meet the demand but simply referred to the acquisition of additional language by the existing personnel. The language skills required most were speaking and listening, and most employers showed little satisfaction with the personnel's language competency. Interesting evidence emerged when the employers were less satisfied with the language competency of language-degree holders than that of non-language degree holders.

Suggestions from various groups in the sample included the establishment of local language centers for the service of language activities, the compilation of English, Mandarin, and Malay usage manuals published and distributed to those in relevant businesses, the integration of English learning into other subjects, the provision of language education in accordance with community needs, the more budget allocation for the employment of both native-speaker and Thai teachers, the enhancement of teachers' professional qualifications, the provision of learning resources and activities geared to foreign-language learning, and smaller class size, allowing learners more time for practice.